

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Lišč slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NEKAJ VEČ KOT
2 C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenomni sobot,
nedel in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 172 — Štev. 172

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 3, 1941 — SREDA, 3. SEPTEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

RUSI PODIJO NEMCE

RUSI ZOPET ZAVZELI MNOGO ZEMLJE NEMCI MORAJO DOVAŽATI VOJAŠTVO IZ FRANCIJE — MNOGO VOJAKOV JE BILO POSLANIH V RAZNE KRAJE V FRANCIJI, KI SE NISO OKREVALI OD RAN, KI SO JIH DOBILI V RUSIJI

Poročila z ruske fronte so zelo pričala, toda, kolikor jih je, je mogoče iz njih posneti, da so Rusi na celi 1800 milj dolgi fronti od Baltika pa do Črnega morja pričeli močno ofenzivo, katere Nemci ne morejo z vsemi svojimi oklopnimi divizijami zdržati.

Posebno vroči boji se bijejo na osrednji fronti v okolici Smolenska, Zlobina, Rogačeva, Bobruiska in Gomela.

Kot pravi poročilo United Press iz Stockholma, so Rusi pogladi Nemce v Gomel in so zavzeli Rogačev in Zlobin. Poročila iz Londona pravi, da Rusi posebno napadajo v okolici Smolenska, Bobruiska in Gomela in da se Nemci v velikem neredu umikajo.

Nemci morajo vsled močne ruske ofenzive pošiljati na rusko fronto vojake iz Francije in drugih zapadnih dežel, da nadomestijo izgube, ki znašajo okoli 2.000.000 mrtvih in ranjenih v 74 dneh vojne.

Iz Francije prihajajo nemški veterani in tudi mladi, komaj nekoliko izveščani vojaki na rusko fronto, na njihova mesta pa so poslani saj nekoliko okrevani ranjenci z ruske fronte. Nekateri še vedno nosijo obveze.

Kot pravi ruska časnikarska agentura Tass, poveljnjeta ruskim armadam na osrednji fronti okoli Smolenska generala Konev in Dodonov. Časnikarji poročajo, da kmetje in vojaki zanjejo po njival, ki so jih pred nekaj tedni zavzeli Nemci.

Nemci so sicer v začetku avgusta zavzeli Smolensk, toda od tedaj niso prišli nikamor naprej in niso niti prodrli do velike ceste, ki pelje v Moskvo. In kolikor je mogoče sklepati po zadnjih poročilih, so se obrnili v popolnoma drugo smer. Tudi od Gomela, ki so ga Nemci zavzeli proti koncu avgusta, niso mogli priti nikamor in včera, kot je razvidno iz poročil, so si Rusi Gomel zopet osvojili.

Nemci tudi poročajo o "novi" in močni ruski armadi, ki je bila poslana na fronto in posebno v okolici Smolenska. To je tudi vzrok, da je nemški pritisk na Leningrad zelo ponehal.

Malo poročil s fronte v Ukrajini

O bojih v Ukrajini ni skoro nobenih poročil, razun, da se Odesa še vedno drži in da so ruske bojne ladje napadale sovražna pristanišča in uničile 83 tankov in 50 oklopnih avtomobilov.

Rusko vrhovno poveljstvo priznava, da je padel Tallinn, glavno mesto Estonije. Že 3. julija je bilo poročano, da so Nemci pričeli bombardirati Tallinn in je mesto tedaj zdržalo obleganje dva meseca. Rusi poročajo, da so Nemci pri obleganju Tallinna izgubili jako mnogo vojakov.

Veliko ofenzivo na osrednji fronti vodi maršal Simeon Timošenko, pri Smolensku pa poveljuje ruskim četam general Ivan Rakovski, pri Bobruisku pa general I. A. Konev.

Španski voditelj pri Hitlerju

Hitlerja je obiskal v glavnem stanu španski general Augustin Mnoos Grande, poveljnik španske divizije prostovoljcev, ki je prišla Nemcem na pomoč v boju z Rusi. Hitlerju je dejal, da so njegovi vojaki pripravljeni uničiti "boljševike, ki so sovražniki civilizacije."

SPALNA BOLEZEN V KANADI

Število slučajev spalne bolezn v kanadski provinci Manitobi narašča. — Ameriški in kanadski izvedenci si prizadevajo zaustaviti širjenje epidemije.

(Ko so se pojavili pred nekaj tedni v provinci Manitobi prvi slučajji spalne bolezn, se oblasti niso razburjale, misleč, da bo mogoče bolezen kmalu zaustaviti. Stvar je pa postala čedalje bolj resna. Konec prejšnjega t. dne je bilo v Manitobi 205 slučajev spalne bolezn, v teku nekaj dni je pa število naraščalo na 259.)

V Winnipeg so bili poklicani najslavnejši izvedenci iz Združenih držav in iz Kanade. Tako so na primer tam: dr. James P. Leake, iz Washingtona, član ameriške zvezne zdravstvene službe, ki je strokovnjak za spalne bolezn dr. T. J. Hill iz Bismarck, No. Dak. član

zdravstvenega urada države North Dakota; dr. R. J. Gibbons, nadomestujoči načelnik kanadskega zdravstvenega laboratorija v Kantoops, B. C.; dr. G. H. W. Cameron, načelnik zdravstvenega laboratorija v Ottawi.

Ameriški zdravniki so mnenja, da je epidemija v Manitobi povsem slična oni, ki je divjala zgodaj poleti v ameriški državi No. Dakoti.

Edino razveseljivo pri tem je, da je število smrtnih slučajev razmeroma majhno. Ob enem s spalnimi boleznijo se je pojavilo tudi nekaj slučajev o. Hila iz Bismarck, No. Dak. član troške paralize.

Delav. voditelji priporočajo slogo

Naloga ameriških delavcev je pomagati Angliji in njenim zaveznicam. — V imenu Philipa Murraya je govoril James Carey. — Izjava del. tajnice.

Delavski praznik je bil po vsej Ameriki primerno praznovan. Zastopniki organiziranega delavstva so imeli bolj ali manj pomembne govore, v katerih so opozarjali svoje ljudi na najvažnejšo nalogo demokracije: da je treba nemški nacizem premagati ter podpirati Veliko Britanijo in njene zaveznice v boju proti preteči nevarnosti.

V tem smislu je govoril tudi predsednik Roosevelt v svojem domu v Hyde Parku.

Drugi pomembnejši govorniki so bili: Sidney Hillman, bivši podpredsednik CIO in sedanjí ravnatelj produkcijske uprave; William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, in James B. Carey, tajnik CIO, ki je govoril v imenu težko bolnega Philipa Murraya, predsednika CIO.

Iz Londona je govoril po radiu angleški delavski minister Ernest Bevin o "nemški pošasti, katero je treba uničiti" ter prosil Združene države, naj pošljejo Angliji še več vojnega materiala.

Green in George Meany, ki je tajnik in blagajnik Ameriške delavske federacije, sta priporočala konec spora med Delavsko federacijo in CIO. Green je poudarjal, da je bila Federacija vedno pripravljena skleniti mir, dočim je rekel Meany, da ni bilo v Združenih državah nikdar nobene zdrave strokovnounjske podlage za razcepjeno delavsko gibanje.

Značilne so bile naslednje Greenove besede: — V sedanjem času, ko bi bila sloga med delavstvom največjega pomena, zavrača Ameriška delavska federacija vsako odgovornost za vojno v vrstah organiziranih delavcev. Vse naše ponudbe glede sklenitve miru so bile doslej zavrnjene. Delavska federacija ponovno nudi roko v spravo, češar se nikakor ne sme smatrati za znamenje njene slabosti, pač pa za znamenje njene moči.

Green je tudi omenil, da je bil predsednik Roosevelt vedno zvest ameriškega delavstvu ter da milijoni ameriških delavcev sledijo njegovemu vodstvu ter zaupajo v njegovo politiko.

— Sloga med ameriškim delavstvom ni bila še nikdar tako potrebna kot je sedaj, — je rekel George Meany. — Za razcepjeno delavsko gibanje ni bilo v tej deželi nikdar prave strokovnounjske podlage. Ameriška delavska federacija je pripravljeno premostiti vse razlike, ki so dovedle do obžalovanja vrednega spora.

Po radio je govorila tudi delavska tajnica Francis Perkins ter rekla med drugim: — V bistvu je podobna naša dežela ogromni tovarni, da pomaga sama sebi in drugim svobodno ljubečim narodom z orožjem in vojnimi materialom. Za rešitev te naloge je treba mobilizirati vsako unčo energije, ki nam je na razpolago.

"FRANCIJA NI BILA PRIPRAVLJENA"

Francoski vojaški tehniki so podcenjevali vlogo tankov in zračne sile. — Značilno predavanje bivšega francoskega ministrskega predsednika.

V Ameriko je dospel Camille Chautemps, ki je bil še lani ministrski podpredsednik v Petainovi vladi, prej pa štirikrat francoski ministrski predsednik.

Sem je prišel z namenom, da priredi vrsto predavanj, v katerih bo skušal pojasniti ameriški javnosti položaj Francije pred nemškim napadom.

Prvo predavanje je imel v Asbury Parku, N. J., ter rekel, da je bila njegova domovina kaj lahak plen nemške sile, kajti francoski vojaški tehniki niso predvidevali vloge, ki jo bodo igrali tanki in zrakoplovi v moderni vojni.

Francoska vlada je dobro vedela, da se Nemčija oborožuje, bila je pa prepočasna v pospeševanju svoje lastne obrambne produkcije.

V poslancih, ki jo je naslovil Sidney Hillman na angleškega delavskega ministra Bevin in "druge delavske tovariše po vseh deželah", je rečeno: — Vaša borba je naša borba. Mi vas bomo podpirali z vsemi našimi močmi in sposobnostmi v rudnikih, tovarnah in na farmah — podpirali vas bomo danes, jutri in sleherni dan — da bo bitka dobljena.

James B. Carey je rekel: — Da bo naša zmaga po sedanjí vojni zares prava zmaga, mora biti po vsem svetu ustanovljen tak sistem varnosti in miru, da ga bodo mogli biti deležni vsi narodi pod istimi pogoji.

V Angliji dosti več pridelajo

Angleški poljedelski minister P. S. Hudson želi, da bi v Angliji preorali ter posejali oziroma posadili vsa količnik porabna zemljišča.

Lani je bilo obdelanih dva milijona nadljudnih akrov, letos pa spet nad dva milijona. Anglija redi tudi več goveje živine, posebno pa krav.

V poslanski zbornici je rekel Hudson:

— Lord Woolton, minister za prehrano, in jaz sva preračunala, koliko živil bo angleškemu narodu na razpolago tretje leto svetovne vojne. Ker je parobrodstvo skoro v popolnem zastoju ter ladje, ki so na razpolago, dovažajo v Anglijo skoro izključno le vojni material, je jasno, da bodo tretje leto zaloge živil manjše kot so bile prvo leto in dosti manjše kot so bile naprimer v mirnem času. Toda požrtvovalnost angleškega naroda je velika in mi si bomo že znali pomagati.

Značilno je, da Chautemps ni imenoval bivše francoske zaveznice, Anglije, po imenu. Ob koncu predavanja je izrazil predavatelj upanje, da se bo Francija spet povzpela s pomočjo mogočnega in plehnebitnega ameriškega prijateljstva.

Stara zakonca skupno v smrt

Iz Mt. Kisea v državi New York poročajo:

— Složno in rečno, kakoršno je bilo 51 let njuno zakonsko življenje, sta se pripravila na skupno smrt 85 letni David C. Hazleton in njegova 88 let stara žena Olivia.

Svoji najboljši obleki sta dala kemično očistiti ter ju položila na posteljo v prvem nadstropju. Na postelji je bilo tudi pismo z navodili, naslovljeno njunega prijatelja Georgea Sloata, pogrebniška v Carmel, New York.

Poleg vrat je pustil Hazleton svojo palico z izrezljanim ročajem. To palico je njegov prijatelj dr. Leroy S. Heck vedno obdrževal. Na palici je bil listek z zdravnikovim imenom. Srebrnino, zlatnino in druge predmete sta povezala v cule in jih položila na postelji. Na vsaki culi je bil listek z imenom prijatelja ali soseda.

Vse to je opazil dr. Heck, ki je stara zakonca že dolgo zdravil, ko je stopil prejšnji četrtek v hišo.

VOJNI URAD JE POHVALIL DELAVSTVO

Vojni podtajnik se je zahvalil delavstvu za sedanje napore ter poslala značilno brzojavko Greenu in Murrayu.

Na delavski praznik so odgovorni možje, ki jim je podrejena deželna obramba proslavljali uspehe ameriških delavcev ter delavce pozivali še k večjim naporom v bodočnosti.

Robert P. Patterson, podtajnik v vojnem ministertvu, je brzojavil Williamu Greenu, predsedniku Ameriške delavske federacije, ter Philipu Murrayu, predsedniku CIO:

— Amerika bo prestala vse preteče nevarnosti, če bo vsak posamezni delavec nastopil proti neslogi in malodušju ter skrbel za povečanje vojne produkcije.

Sidney Hillman, ravnatelj produkcijske uprave, je dejal:

— Danes je naša dežela zaposlena z veliko nalogo. Izdelati mora namreč dovolj orožja, da bodo z njim odbiti napadi sovražnika, ki si je postavil za svoj končni cilj zavojevanje Amerike.

William Green je govoril o znatno višjih plačah in o naraščajočem vplivu delavskih organizacij, dočim je izjavil Philip Murray:

— Delavstvo je v polni meri soudeleženo pri vojnih naporih, toda s tem še ni doseglo svojega cilja. Prej ne bo mirovalo, dokler se ne povzpne do stališča, do katerega je upravičeno.

NEZADOVOLJSTVO MED DELAVCI V KEARNY, N. J.

Nekatere delavske skupine zahtevajo, naj bi bila ladjedelnica vrnjena privatnim lastnikom. Unijski zastopnik pravi, da podpira to agitacijo U. S. Steel Corporation.

Ko so se po devetnajst dni trajajoči stavki vrnili delavci v naprave Federal Shipbuilding and Drydock Co. v Kearny, N. J., ter je mornariški departament prevzel kontrolo nad obratovanjem in produkcijo, je vladal nekaj dni mir, nato je pa spet začelo vrleti med delavstvom. Pojavile so se namreč razne skupine, ki zahtevajo, naj bo podjetje spet vrnjeno privatnim lastnikom.

Zastopnik unije Peter Flynn je izjavil, da se je tozadevna agitacija najprej začela med pisarniškinimi uslužbenci, kateri so pridobili za svojo zahtevo tudi precej tovarniških delavcev.

Agitacija, naj vlada vrne ladjedelnico privatnim lastnikom, baje podpirata privatna uprava in pa U. S. Steel Corporation.

Delavci, ki so proti vladni kontroli, pravijo: — Dokler bo kaj vladnih naročil, še ne bo preslabo. Če bo pa ladjedelnica

Trupli so našli v avtomobilu v garaži. Sedela sta na prednjem seču ter se držala za roki. Zastrupila sta se z ogljikovim monoksidom, prihajajočim iz motorja.

Poročila sta se leta 1890. Sedanje pravijo, da sta si bila od leta do leta bolj naklonjena.

Opozorilo pred nalezljivimi boleznimi

V Salt Lake City, Utah, je izjavil dr. Hugh S. Cumings,

ca tudi po vojni ostala pod vladno kontrolo, se vlada ne bo pobrigala za privatna naročila.

Federal Shipbuilding je podjetnica U. S. Steel, čije uprava je pa odločno zatrdila, da ni z najnovejšo agitacijo v nobeni zvezi.

Obrambna posredovalna oblast je sporočila iz Washingtona, da je končana stavka v 17 tovarnah U. S. Gypsum Co. Konec stavke še ni bil formalno razglašen, zdli se pa, da se bodo vrnili delavci še tekom tega tedna v tovarne.

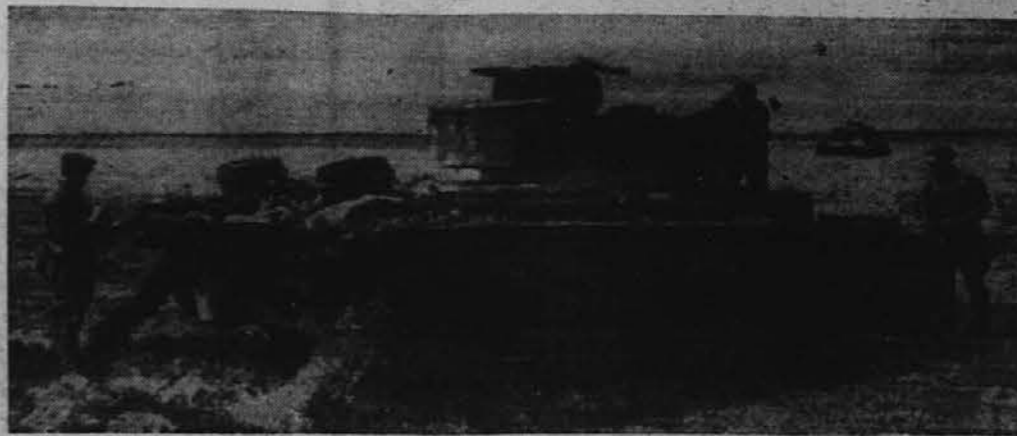
Nekateri delavci zrakoplovne tovarne Curtiss-Wright Corporation v Buffalo, N. Y., imajo neodvisno organizacijo "Aircraft". Organizacija je objavila te dni spomenico, v kateri pravi, da je Curtiss-Wright Corporation preveč podrejena CIO in narodnem odboru za delavske odnose.

bivši načelnik zveznega zdravstvenega urada: — Če se ne bomo primerno zavarovali, se po sedanjí vojni tifus strahovito razširil.

Tekom vojne in po vojni vladajo zelo slabe zdravstvene razmere, to pa vsled slabe prehrane, prenapolnjenih bivališč in revščine.

— Za preprečenje nalezljivih bolezn bodo morale Zdr. države uveljaviti obširne karantinske odredbe.

RUSKA BOJNA FRONTA



Ko so Rusi z nepričakovanim napadom presenetili Nemce, so se Nemci morali umakniti, toda so pustili velik tank, katerega ogledu jejo ruski vojaki.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakon, President; J. Lupina, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$15.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1341

BEVIN — MOČNI MOZ ANGLIJE

Poleg Winstona Churchilla je v sodobnem življenju Anglije Ernest Bevin, angleški delavski minister nedvomno najmočnejša osebnost, ki uživa splošno zaupanje. Ne podpirajo ga samo organizirani delavci in politični naprednjaki, pač pa najširši sloji prebivalstva.

Navzlic temu je bilo pa začetni čas slišati proti Bevinu nekaj protestov. Nekateri industrijalni mogotci niso zadovoljni z obstojem redom ter so začeli zbirati svoje sile za borbo proti temu odločnemu zaščitniku delavskih pravic.

Pravijo, da se je izneveril svojim prvotni vlogi.

Ko mu je Churchill določil eno najvažnejših mest v svojem kabinetu, so mu v poslanski zbornici poskušali konservativci in industrijalni mogotci. Po njihovem mnenju je bil Ernest Bevin mož, ki ga je potrebovala Anglija v tej krizi.

Če je bilo treba angleške delavce pregovoriti, naj se žrtvujejo do skrajnosti in svrha narodne obrambe, je bil ednole Bevin tega zmožen. Nihče drugi, samo Bevin.

Z njegovim prednikom Ernestom Brownom so namreč imeli britke izkušnje.

Bevinu na ljubo bi se delavstvo zadovoljilo z obsojenimi mezdami, daljšim delovnim časom, z nekakšno industrialno skrajševajo ter bi se podredilo disciplini in vseh industrijalnih podjetjih. Bevinu bi bilo mogoče napraviti red. On je vedno nasprotoval radikalcem v angleškem delavskem gibanju. On je skoziškosov praktičen ter se ni še nikdar vdaljal političnemu sanjarstvu.

In tako je bil Bevin imenovan za delavskega ministra. Toda namesto, da bi delavstvo zatiral, je naš v nasprotnem smislu uveljavljal svojo voljo.

Ko so angleški industrijalci predlagali skročenje plač, je Bevin zahteval skročenje profitor.

Meseca maja je Bevin govoril na velikem amiškem zborovanju ter pri tisti priliki pojasnil stališče angleškega delavstva napram vojni.

Angleško delavstvo, je rekel, je zato v vojni, ker dobro ve, da bi Hitlerjeva zmaga zaslužila svet, in ker je že vnaprej določeno, da po vojni Anglija ne bo več kapitalistična, pač pa socialistična država.

Bevinova izjava je izzvala silen vihar. Urad ministrskega predsednika Churchilla so preplavili protesti. Čedalje glasnejše so postajale zahteve, da mora Bevin nadomestiti kakšen bolj odgovoren strokovni unionist.

V poslanski zbornici je bila le s pičlo večino zavržena resolucija, zahtevajoča Bevinov odstop. Sprejem dotične resolucije bi pomenjal odkrito vojno proti Churchillovi vladi. To bi bila nezaupnica, ki bi prisilila Churchilla k odstopu.

Bevin je imel odgovor pripravljen ter je obtožil industrijalce, da ovirajo obrambno produkcijo. Pri tem je dobil nepričakovano pomoč vodilnega konservativca Sir Wadlawa Milne-a, načelnika zborničnega odbora za narodne izdatke, ki je izjavil, da je Anglija v pogledu vojne produkcije zaostala za 75 odstotkov.

Bevin je zahteval ustvarjenje produkcijskega ministrstva, ki bi imelo oblast odpraviti vse vladi škodljive interese v privatnem podjetništvu in vladnih departementih ter v slučaju potrebe prevzeti oziroma podrediti vse industrije vladni kontroli.

Dejal je, da je pripravljen prevzeti načelstvo takega ministrstva, obenem pa tudi vso odgovornost nad vojnocoasno produkcijo.

V kratkem se bo angleški parlament bavil s tem predlogom. Nekateri celo s prejšnjo gotovostjo zatrjujejo, da bo predlog sprejet.

Pa če bo sprejet ali ne, Ernest Bevin bo ostal v Churchillovem vojnem kabinetu.

Ministrski predsednik ga ne bo zapodil, sam pa tudi ne bo resigniral.

Pretežna večina angleškega naroda je na Bevinovi strani.

NARODNA OBRAMBA IN WPA

Priznati je treba, da je bila WPA spočetka nekakšna ovira narodnega obrambnega programa.

Ko je začelo vojni industriji primanjkovati delavcev, je WPA stikala za načrtih, pri katerih bi zaposlila svoje ljudi. Pri tem se ni prav dosti brigala, če bo delo, ki ga bodo vršili njeni delavci, naročni obrambni kaj koristilo ali ne.

Nedavno se je pa WPA pojavila s presenetljivo zdravim in koristnim načrtom.

Svoje izveščane delavce in delavke bo poslala delat v vojne industrije in jih bo tako dolgo plačevala iz svoje blagajne, dokler ne bo gospodar s njihovim delom povsem zadovoljen. Preiskusno razdobje ne sme trajati več kakor štiri t. dne. Če bo njihovo delo zadovoljivo, jim bo gospodar plačal tako kot plača svojim drugim delavcem.

Tozačeven načrt je v raznih ozirih mnogo obetajoč. Predstavlja namreč pozitiven korak za nameščenje WPA de-

lavcev v privatnih industrijah. Namesto, da bi delali pri projektih, ki so zdaj precej dvomljive vrednosti, bodo zaposleni pri skrajno potrebnih delih.

Načrt priznava potrebo razširjenja obrambnega programa, od česar bosta imeli dobiček vlada in država, največ dobička pa delavci, ki bodo v vojni industriji znatno več zaslužili kot so pri WPA.

Vedno strašnejše orožje

Vsaka vojna je strašna, a vsaki sledi še strašnejša. To je zakon napredka, ki velja, žal, tudi v tem primeru, čeprav je težko govoriti o napredku in vojni hkratu. Resnica je, da je vsaka vojna neke vrste manever za bodočo vojno in da v vsaki vojni uporabljajo vedno popolnejše orožje. Zato je tudi razumljivo, zakaj so nekateri napovedovali razna, prav fantastična sredstva pred začetkom sedanje vojne. Prav zaradi tega so zdaj nekateri razočarani, čeprav bi morali biti veseli — ker so pričakovali še mnogo bolj revolucionarna vojna sredstva od uporabljenih. Zdaj se ta ali oni vprašuje, ali so v resnici izumljene in pripravljene nove vrste skrivnega dostoj se neuporabljenega orožja, ali je pa vse, kar so slišali o njih, le plod bujne domišljije.

Nihče ne more trditi, da v tej vojni doslej še niso začeli rabiti novih vrst orožja. Sicer ni preprosti čitatelj časopisa celo ve, da so bile doslej v rabi že številne vrste novega orožja. Vseh ni mogoče niti kratko naštetiti. Ne gre le za magnetične mine, saj je treba tudi letala za strmoglave polete šteti med nova orožja, in v resnici je vsak nov tip letala tudi novo orožje. Paralelo so tudi novost, čeprav so znani že iz prejšnje vojne, kajti pomen vsakega orožja je v njegovi kvaliteti in kvantiteti; padalec je v prejšnji vojni ni bilo treba tako resno upoštevati, kakor zdaj. Končno so pa tudi izpopolnjeni tanki novo oropje.

Morda je prav zaradi tega bilo še učinkovitejša, ker so gledali nanj, kakor da ga že dolgo prav dobro poznajo. Tudi sam način vojskovanja, strategija, ki postavlja na glavo "klasične metode" je novo orožje, kajti med vojni orožja spada vse, kar služi novi vojni.

Vendar ljudje niso zadovoljni s tako preprostimi pojasnili, vzrok sedanje vojne ni še bolj "revolucionarna" in moderna. Nekateri se zlasti čudijo, zakaj se ni začela kemična vojna.

Kemična vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

na vojna je bila v mnogih drugih industrijskih strokah delovno besedo. Nove vrste orožja so tudi nove oropje, prav se ni začela kemična vojna. Kemič-

Peter Zgaga

Nevsakdanji izrazi.

Preprosto uho se le težko privadi tujim izrazom, ko pa preprost človek najizraz osvojil, se ga mnogokrat napačno posluži, oziroma ga po svoje prikoži in mu da več ali manj napačen domači pomen.

Za vzgled naj navedem le naš "pitnik", ki po vsej pravici močno po "preju" diši, ne izraža pa tistega kakor izraz "pic-nic".

Poslednji čas tudi v vojnih poročilih mrgoli besed, ki jih doslej vsakdanja govornica ni poznala.

Naprimmer "guerrilla" vojna. "Guerra" je laški in menda tudi španski izraz za "vojno", dočim je "guerrilla" nekakšna "majhna vojna", ki je pa grozovitejša in pošastnejša od rednega vojskovanja.

Armada se pred močnejšim sovražnikom razprši. Nekateri vojaki se počajo, nekateri pa pobegnejo v gore in gorske so-

LJUDSKA KUJARICA

Nejnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

deluje pri izbiri materiala za topovske cevi, kakor pri izbiri pločevine za letala; kemik je iznašel umetni bencin ter dal pogosto sredstvo, ko ga ni mogel dati nihče drugi; iznašel je nove vrste silnejših in cenejših eksploziv in učinkovitejša zažigalna sredstva, a iskati mora tudi nova gasilna sredstva.

Morda se komu zdi obična naravnih sirovin prednost pred dobro razvito kemično industrijo. Toda čeprav bi bilo tako, bi se moral vprašati, kdo je v vojni dovolj založen z vsem, kar bo prej ali slej porabil? Kdo ima dovolj zagotovljen dovolj? Ali se vam ne zdi, da je prav ta vojna pokazala, da je blokada lahko dvozemno nož? Vsakakor je pa zanesljivo, da vojskujoča se država mora imeti velik kader kemikov in tehnikov ter da potrebuje dobro razvito kemično industrijo. Čeprav ima dovolj naravnih sirovin, obična naravnih sirovin pa (ahko pomeni celo nevarno). Izhaja, ki mora napeti vse sile, da si zagotovi umetne sirovine, če nima dovolj naravnih, skrbi na mnogo bolj za razvoj kemije in tehnike. Ni dovolj le reči, češ, tudi mi se lahko začnemo posluževati kemije, če bo že potreba nanesa, kajti za vsak razvoj je potreben čas. Kemična industrija neke države lahko konkurira kemični industriji druge države z velikim uspehom, ako ima vsaj leto dni na-koka, kaj šele, če si je nabrala bogatih izkušnj v celnem desetletju.

Ali torej pride tudi do plinske vojne? Nekateri pisci, ki so prejšnje čase skušali prikazovati strahote bodoče vojne, torej sedanje vojne, so najbolj pogosto govorili o plinu kot najstrašnejšem orožju. Ti opisi so bili v resnici fantastični. Ne smemo sicer reči, da so bili brez vsake podlage, toda napovedovalci so prezrli celo vrsto čimteljev. Resnica je sicer, da v vojni ni nobeno sredstvo predrago, če se zdi potrebno, vendar uporabljajo vselej raje cenejša sredstva, zlasti če si od njih obetajo vsaj takšen upe-

nek kakor od dražjih. Plinska vojna bi zahtevala mnogo več stroškov kakor na primer samo letalska vojna z uporabo rušilnih in zažigalnih bomb. V svetovni vojni se je izkazalo,

da je nekakšna uporaba vojnih plinov v primeru s stroški premajhen. V svetovni vojni so strupeni plini zahtevali samo 8.000 žrtev. V primeru z milijoni žrtev drugega orožja to v resnici ni mnogo. Vendar moramo upoštevati, da hi v sedanji vojni strupeni plini najbolj zahtevali sorazmerno znatno več žrtev kljub izpopolnjevanju zaščitnim sredstvom. Vendar si bo vsaka država dobro pre-mislila, preden bo začela uporabljati strupene pline proti sovražniku. Če zaradi tega ker ne ve, kako bi našo odgovoril sovražnik. Za vojno s plini bi bili potrebni posebni napori kemične industrije, ki more sedaj že tako zmagovali številne druge naloge. Iz teh razlogov doslej še ni prišlo do plinske vojne, žal se pa ne moremo to-lažiti, da do nje ne pride predvsem iz človekoljubnih razlo-zov; vojna literatura ne pozna besede človekoljubje, zato je

Učenjak.

Zivel je učen profesor, ki je dober del svojega življenja posvetil proučevanju zanimivega problema: Kakšen vpliv ima dnevna svetloba na hrano. Odgovor na to vprašanje naj bi mu nudil zanimiv poskus.

Sestavil je jedilni list za ves teden in rekel lastniku najboljše restavracije v mestu.— Pri Vas bom občasno, kuhali mi boste pa natančno po mojem jedilnem listu. En teden bom jedel pri oknu, drugi teden pa v najtemnejšem kotu restavracije.

Pogodba je bila sklenjena. V ponedeljek dopoldne se je profesor stehal. Tehal je sto-petdeset funtov. Ves teden je obedoval ob oknu, mimo kate-rega so hodile posebno v opol-danskem času velike gruče ljudi. V nedeljo se je spet stehal. Zredil se je za cele tri funte. Naslednji teden je obedoval v najtemnejšem kotu restavracije in se po sedmih dneh stehal. Šnjal se za tri funte. Ta poskus je ponavljal vse leto. Šestindvajset tednov je obedoval ob oknu v žarki son-čini svetlobi, šestindvajset ted-nov pa v temnem kotu. Užival je natančno iste jedi. Ob oknu se je zredil, v poltemni je šnjšal.

To je bil po njegovem mne-nju nepobiten dokaz blagodej-nega vpliva sonca na prehra-no. O teh svojih poskusih je napisal čebelo knjigo, ki je vzbudila v učenjaskem svetu silno zanimanje.

Iz vseh delov sveta je dobi-val čestitke in pisma navjše-ja priznanja. Deset univerz ga je počastilo s častnim doktor-atom. Ves vesel je šel h kre-marju in se mu zahvalil za ta-ko skrbno pripravljeno jed.

— Ah, kaj bo tisto, — se je branil kre-mar. Saj ste vse po-šteno plačali. Samo nekaj vam moram še povedati. Za tiste tedne, ko ste jedli ob oknu, sem naročil v kuhinji, naj vam dajo precej večje porcije. Veste, to je zaradi reklame. Ljudje, videti se česte tako ve-like porcije, so kar drli v mojo restavracijo.

(Nadaljevanje na 4. str.)

SLAMNIKARICE — večje na moških klobukih, zigzag strojih in Pony strojih, stalno delo, visoke cene — pri: **GOOD VALUE HAT CO. 19 WEST 4th STREET NEW YORK CITY**

Zenitna ponudba

Fant srednje starosti si želi seznaniti se z dekletom ali vdovo staro 25 do 35 let; en otrok je tudi sprejet. Katero veselji živeti na deželi, naj pošlje sliko, na zahtevo se vrne. Tajnost jamčena. — "Zenit" care of "Glas Naroda", 216 West 16th St., New York, N. Y.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnim Jamci Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto

Šlanstvo 37,000 Premoženje \$4,728,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 125,19%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pešeni in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENŠKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavarujete za smrtine, razne poškođe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta po svoje stritje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate se-danje dobe od \$200.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in otrok. Če se nisi član ali članica se vključi in bogate katoliške podpore organizacije, pe-truji se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnih in uradnih krajevnih društev K. S. K. Jednoti, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda. Ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N. Y.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Za Kanado je napočilo novo razdobje

Dve leti se je Kanada pripravljala na vojno, zdaj bo pa pokazala, kako se je pripravila. — Zrakoplovni minister je pojasnil pomen Mackenzie Kingovega potovanja v London. — Vojno breme se bo večalo od dne do dne.

Kanadski ministrski predsednik Mackenzie King se je že dolgo časa pripravjal obiskati Anglijo, slednjic je pa vendar odpotoval. To pa nikakor ni slučajno — ni obisk, pač je pa njegovo potovanje velikega zgodovinskega pomena.

Prejšnja sredo je govoril v Montrealu kanadski ministar za zračno obrambo, C. G. Power, ter pojasnil, ne samo Kanadi, pač pa vsej svetovni javnosti podrobno o ogromnih nalogah, ki si jo je dala Kanada.

Potovanje ministr. predsednika Mackenzie Kinga predstavlja po zahtevi ministra Power-a obratno točko v sedanji vojni.

„Dozdaj,“ je rekel Power, „se je Kanada pripravljala. Tekom zadnjih dvajset let je organizirala kompaktno armada, pomembno mornarico, ogromno zračno silo ter svoj vojni stroj tako izpopolnila, da bo produciral vse, kar je potrebno za izvojevanje vošne.“

„Kanadski ministr. predsednik Mackenzie King je šel v London, da se posvetojuje z angleško vlado, kako bi se dala najuspešneje porabiti udarno silo, ki jo je Kanada tekoma letih razvila.“

„Dolej so Kanadčani govorili: Zadržali smo toliko in toliko let, izučili toliko in toliko letalcev ter imamo toliko

in toliko tisoč mož v vojaški službi. V prihodnje bodo pa računali drugače. Računati bodo morali, koliko mož in kolikoli materiala bo treba žrtvovati za dosego končne zmage.“

„V domovino prihajajo seznanjeni imeni mladih Kanadčanov, ki so padli v vojni. Seleta podlagi teh seznamov je začela a držala poznati, da je res v vojni z Nemčijo. Ti seznamji so tudi dokaz o vsejši se borbi. K sreči je zaenkrat število žrtve še razmeroma majhno. V primeri s številom izvežanih mož, nahajajočih se v aktivni vojni službi, pridejo do sedanjega izgube le malo v poštev. Toda seznanji bodo čedalje daljši.“

In kakor Roosevelt, je tudi Power navedel Lincolnove besede: „Z žalostjo ugotavljam, da vam za mrat ne morem še ničesar dobrega obljubiti.“

„Kanadski narod smo prepričevali,“ je nadaljeval, „o važnosti in potrebi zračne sile in o premoči v zračni. Kanadskemu narodu je bilo rečeno, da bo ta držala izrala vodilno vlogo pri dosegu te nadvlade. Naloga je pa težka. Povračilo žrtve, žalost in skrb, navzlic temu smo na lahko ponosni, ker je kanadska mladina tako navdušena za letalstvo. Vožnja po zraku je njeno veselje.“

Ministrov govor je napravil

terinske dežele. Mi vas ne bomo nikdar pozabili. Ko se bom vrnil, bom povedal ljudem v domovini, kako razpoloženje in navdušenje sem videl pri vas. Iz vaših pogledov in vaših kretnih beram nestrpnost, iz česar sklepam, da hrepenite po skejci. Žal mi je, da ne more biti vsa Kanada priča vašega navdušenja.“

„Vlada je lahko zadovoljna,“ je pisal neki list, „ker se ves narod strinja z njenimi pravnimi prizadevanji. Kaj bi nam koristilo, če bi bila samo vlada za vojno, narod bi pa ne bil! Kanadsko vladno tvorijo sposobni možje, ki so znali sprostiti svojo silo, istočasno so pa vzdržali narodno edinstvo.“

„Kanadsko časopisje Power-a izvajanja na dolgo in široko komentiralo ter jim pripisovalo izredno velik pomen.“

„Vlada je lahko zadovoljna,“ je pisal neki list, „ker se ves narod strinja z njenimi pravnimi prizadevanji. Kaj bi nam koristilo, če bi bila samo vlada za vojno, narod bi pa ne bil! Kanadsko vladno tvorijo sposobni možje, ki so znali sprostiti svojo silo, istočasno so pa vzdržali narodno edinstvo.“

terinske dežele. Mi vas ne bomo nikdar pozabili. Ko se bom vrnil, bom povedal ljudem v domovini, kako razpoloženje in navdušenje sem videl pri vas. Iz vaših pogledov in vaših kretnih beram nestrpnost, iz česar sklepam, da hrepenite po skejci. Žal mi je, da ne more biti vsa Kanada priča vašega navdušenja.“

MACKENZIE KING PRI SVOJH VOJAKIH

Ob prihodu v Anglijo si je kanadski ministrski predsednik ogledal vojaške vaje, ki jih je proizvajalo deset tisoč Kanadčanov.

V nekem angleškem mestu se je vršilo prejšnji teden veliko slavlje. Na sportnem stadionu je bilo zbranih deset tisoč kanadskih vojakov, ki so začeli navdušeno pozdravljati kanadskega ministrskega predsednika Mackenzie Kinga, ki se je pojavil na častni tržbini.

Z zanimanjem je motril vaje in si ogledal častno stražo. Na to je dal s tržbine znamenje A. G. L. Naughton, poveljnik kanadskih č et v Angliji: „Predstavljam vam,“ je re-

kel z mogočnim glasom general. „W. L. Mackenzie Kinga, ministrskega predsednika Kanade.“

Vojaki so začeli strahovito ploskati in nazdravljati obiskovalcu. Ko se je vinar navdušenja nekoliko polegel, je stopil k mikrofomu Mackenzie King ter spregovoril:

„Se nikdar v zgodovini ni bila Kanada bolj ponosna kot je danes na moze, ki so se prepeljali preko morja, da zavzamejo svoje mesto ob strani ma-

POMEMBNA ŽENSKA KONFERENCA

Kanadske in ameriške izvedenke bodo razpravljale o problemu vojne prehrane ter življenju žensk v podeželskih okrajih.

Tekoči teden se prične v Ottawi važna konferenca, ki se je bodo udeležile delegatnje iz raznih krajev Kanade in Združenih držav.

Razpravljale bodo v prvi vrsti o vojni prehrani ter o problemih žensk v podeželskih okrajih.

Konferenca bo nekakšna vojnočasna skupščina bivših mednarodnih konferenc Associated Country Women of the World. Prva je bila pred dvajsetimi leti na Dunaju. V sedanjem slučaju bodo ženske zborovale od 3. do 10. septembra.

Kot govornice so se priglasi-le: Harriet Elliot, administratorica za civilno preskrbo; profesorica Lillian Sheben s Cornell univerze in dr. Helen A. Mitchell, zvezna ravnateljica za prehrano.

Vsaka delegatinja je izvedenka v tej ali oni stroki, tika-toči se življenja podeželske ženske. Precej časa bodo delegatnje posvetoje vprašanju, kakošno vlogo naj igrajo podeželske žene po sklenitvi mira.

SMRT ZANEGA STROKOVNJAKA

Po dolgi bolezni je umrl general C. H. Mitchell, ki je izvršil važno službo na univerzi v Toronto. — Tekom prve svetovne vojne je bil inteligenčni častnik.

Iz Toronta poročajo o smrti brigadnega generala Charlesa H. Mitchella, bivšega voditelja oddelka za mehanično inženirstvo na tamkašnji univerzi.

Umrl je po dolgotrajni bolezni v starosti 69 let. General Mitchell je bil po vsej Kanadi in tudi po Združenih državah znan kot izborni hidravlični inženir, pa tudi kot vojak se je večkrat proslavil. Rojen je bil v Petrolia, Ont.

Završil je univerzo v Torontu ter je bil leta 1892 nameščen kot pomožni mestni inženir v Niagara Falls, N. Y. Devet let kasneje je začel izvrševati privatno prakso kot hidravlični inženir.

Sodeloval je pri najrazličnejših kanadskih vodnih projektih ter je prepotoval vso Evropo in študiral tamkašnje vodne naprave. Od leta 1906 do 1914 je bil posvetovalni inženir v Toronto.

Njegova vojaška kariera se je začela leta 1911, ko je vstopil kot poročnik v kanadsko milico. Tekom svetovne vojne je bil član kanadskega generalnega štaba ter je kot inteligenčni častnik prepotoval Belgijo, Francijo in Italijo.

Po sklenitvi mira je ostal v Londonu kot brigadni general v inteligenčnem oddelku vojnega ministristva do leta 1919. Tekom vojaškega službovanja si je pridobil več najvišjih odlikovanj.

Za dekana na torontski univerzi je bil imenovan leta 1919 ter je bil kot tak član raznih vladnih komisij, ki so se bavile z razvojem vojne sile.

Leta 1924 je postal član skupnega kanadsko-ameriškega odbora inženirjev, ki se bavijo s problemom regulacije St. Lawrence River.

KRVAVA ŽALOIGRA NA SKRAJNEM SEVERU

Umori so bili posledica verskega spora. — Dvoje eskimskih plemen se je prepiralo, če se je Kristus vrnil na zemljo ali ne. — Potovanje sodnijske komisije na sever je trajalo trinajst dni.

Na Belcher Island, na skrajnem kanadskem severu se vrši izreden proces. Sedem Eskimov je bilo obtoženih umora devetih oseb. Dva sta bila oproščena, pet jih pa čaka na sodbo.

Umori so bili posledica spora med dvema eskimskima plemenoma, če se je Kristus vrnil na zemljo ali ne.

„Oproščena sta bila, češ, da sta morila v hipni blaznosti Alec Apawkok in neka žena. Akeenik po imenu. Obtožena sta bila, da sta do smrti pretepla Alecovo sestro Saro.“

Spór je zahteval devet smrtnih žrtve. Štiri osebe so bile ustreljene, Sara preteplena do smrti. Štirje otroci so bili pa nagi odpeljani na sneg, kjer so podlegli mrazu.

Zastisanih je bila cela vrsta priča, predvsem sodnikov umorjenih.

Proces se vrši v velikem eskimskem storn, vodi ga pa sodnik C. P. Plaxton, član ontarijskega najvišjega sodišča. Sodijska komisija je morala od zadnje železniške postaje potovati še trinajst dni, da je dospela na cilj. Uradniki se sporazumevajo z domačinimi potemi tolmačev.

Tekom procesa se je zvedelo, da gre v tem slučaju za star spór med dvema eskimskima plemenoma, katero ima bčzastvo in katero satanovo moč. Obtoženci se izgovarjajo, da so z usmrčenji skušali izgnati iz plemena zlega duha. Nekateri so prepričani, da se je Kristus zopet vrnil na zemljo in da prebiva med njimi.

Božansko moč sta si prav posebno prilasečata glavna obtožena Peter Sala in Charles Ouyerack.

Sala je verjel, da je bog, toda samo po duhu, ne pa po telesu. Ouyerack je o sebi zatrjeval, da je bog, češ, da mu je to povedalo več tovarišev.

Eskimski so v splošnem zelo miroljubni ljudje. Le redkokdaj je bil kakšen Eskim usmrčen zaradi prekršitve postave belega moža. Če bodo obtoženci spoznani krivimi, jih mora sodnik obsoditi na smrt. Smrtno obsodbo pa lahko spremeni v dosmrtno ječo generalni governer na priporočilo justičnega departamenta.

Najprej je prišel na vrsto stitaj petnajstletne Sare Apawkok. Priče so izpovedale, da je Alec udrihal po nji s puškinih kopitom tako dolgo, da je bila mrtva. Puško mar je posedla Eskimka Akeenik.

Neki pričevalec je izjavil, da je bila deklica usmrčena, čer ni hotela verjeti, da je Sala bog.

Po smrti Sara se je njeno pleme oddaljilo, da se je njeno izne bilo satana.

Amerikanca pogrešajo

Iz zadnjega poročila o aktivnosti kanadske zračne sile v Angliji je razvidno, da pogrešajo seržanta Th. A. Shermana, sina Mrs. R. L. Sherman, iz Springfield, Ohio.

V Ottawi je bilo tudi objavljeno, da se je začasi seržant

Težka pot lahkega pisma

P. Bernardi Ambrožič.

Morda bo tudi druge zanimalo, kar je zame zelo zanimivo. Danes 25. avgusta, sem prejel iz Ljubljane pismo, ki je bilo tam odano na pošto 25. julija in je prišlo po zračni pošti. Potovalo je torej natanko mesec dni.

Vsebinska me je silno razočarala. Seveda sem bil misli, da bom kaj zvedel o svojih ljudeh in še kaj zanimivega. Pa je le nekaj "uradnega", le nekoliko vprašanje. S tega stališča torej — razočaranje.

Potem sem se lotil študiranja usode pisma in migljajev, ki mi jih daje. O tem bom napisal.

Posiljatelj si je napisal svoj naslov: Ljubljana, Ljubljanska pokrajina, Italija. Znamki je pritisnil dve, eno za pet lir, drugo za 50 centesimov. Na obeh je napis: Italija; Posta aerea. Poštni pečat ima najprej napis: LJUBLJANA, spodaj pa: LUBIANA.

Iz tega torej sklepam: Dne 25. julija 1941 so bili še Lah v Ljubljani in menda v celi "Provincia Lubiana". Slovenščina je takrat še veljala kot glavni jezik dežele.

Pismo je priporočeno in na posebnem listku, ki je prilepljen na koverti, stoji: R. LJUBLJANA. Takoj pod tem napisom je napis v cirilici istega imena, ki je pa prečrtan z modrim svinčnikom. Tudi listek z napisom: Z avionom, zraven pa: Par avion, je še stari, kot smo ga bili vajeni videti pred okupacijo.

Pismo je naslovljeno na moje ime v Lemont, Ill. Videti je, da je takoj po odhoda iz Ljubljane nastopilo pot cenzure. Takozvani "Ufficio Censura Posta Aerea" mu je pritisnil

na prednjo stran kar štiri pečate, poleg tega ga je še nazaj zalapil z listkom, ki nosi napis: Verificato per censura. Prav za prav so kar štirje taki listki, da je pismo od vseh strani obrobjeno z njimi. Tako je pismo, ki je bilo sprva lahko kot kockajsko pero, precej pridobil na težji.

Na zadnji strani sem našel dvanajst pečatov, ki ne morem vseh prebrati: Razbral sem pa sledeče: Trieste, New York, Lemont, Toronto, Ottawa, Niagara Falls, Hamilton, Grimsby.

In ker je bilo pismo poslano za menoj iz Amerike v Kanado, je šlo še enkrat skozi cenzuro. Kanadski cenzor mu je prilepil celo rjuho papirja in tam spet čitam: Examined by censor.

Kljub vsemu temu je prišlo na svoj cilj natáneno v enem mesecu.

Zelo čudno se mi zdi sprico vsega tega, da je to prvo pismo, ki sem ga prejel od tam izza okupacije. Če se je ta oseba lotila pisanja na moj naslov, ki je skoraj nič ne poznám, kako naj si razložim dejstvo, da od tolikih svojih ljudi in bližnjih znancev nič ne pride?

Brez dvoma pišejo. Toda premla "uradno" pišejo. Preveč "neuradnega" povejo. Zato "Ufficio Censura Posta Aerea" stvari ne odda naprej. Sicer pa po poslednjih vesteh tisti "Ufficio" mima ničesar več opraviti s slovenskimi pismi v bivši "Provincia Lubiana".

Kaj je prišlo na njegovo mesto!!! Grimsby, Ont.

Slovenci v Kanadi

Slovenec ponesrečil v rudniku

Ko pošiljam naročnino za list "G. N." Vam tudi sporočam slabo vest, da se je težko ponesrečil 21. avgusta Francez Kraje, po domače Tonkov iz Cerknice. Zaposlen je bil v tukajšnjem Kirkland Lake Gold Mine zadnjih 10 let. Pretečeni četrtlet pa se je vsulo od 4 do 5 ton kamenja na njega in mu pretrlo spojnji del telesa. Upanje je, da ostane pri življenju ali dvomin, da bi bilo kaj brez težkih posledic.

Matija Otomičar Kirkland Lake, Ont.

Pismo iz domovine

Vzemite naznanje rojaki in znanci iz okolice Vinice v Belikrajini, da sem dobil pismo od žene iz starega kraja, katero je bilo pisano in oddano na pošto 5. julija t. l.

Ne bom vsega opisoval, kaj mi piše; ampak le zanimivosti. Vsi iz Vinicke fare so živi prišli domov iz vojne, samo Rudeta Perkovega iz Drenovca je ubilo.

V Vinici se je nahajalo ta čas čez 1000 italijanskih vojakov, kateri stražijo mejo ob Kolpi in tudi most je zastražen, da ga ne bi nezadovoljneži novega režima porušili.

Če ima kdo denar, ali ne, je vseeno, ker ni mogoče z njim kupiti, kar človek potrebuje.

M.

Smrt rojaka v Kanadi

Kirkland Lake, Ont. — Poročam, da je 21. julija kruta smrt izrgala iz naše sredine sobrata Johan Mihelica. Pokojni sobrat je bil član Vzajemne podpornice zveze "Bled" od 12. marca 1933. Bil je dober član in zavežen Slovenec. Delal je v zlatem rudniku Lake Shore Mine v Kirkland Lake in je tam dobil rudarsko čeluzen po dvanajstih letih napornega dela. Podal se je v Toronto v General Hospital, kjer je po štirih mesecih umrl daleč od svojih dragih, daleč od svoje domovine. Rojen je bil 13. avgusta 1894. v Bereči vasi št. 4, občina Suhor, Slovenija.

V stari domovini zapušča soprogo in šest otrok, od katerih je pet nepreskrbljenih; v Colorado, U. S. A., pa zapušča mater in dva brata.

Hvala vsem članom in nečlanom, kateri ste se udeležili pogreba in zastopali V. P. Z. "Bled" ter spremili našega nezopaznega rojaka in člana na mirovdvor, kjer naj v miru počiva.

Še posebej iskrena hvala Jože Petriču in Frank Matjašku iz Toronta, ker sta se toliko trudila in pomagala našim članom ter ukrenila vse potrebno, da se je pogreb izvršil v redu.

V imenu odselca št. 1. "Bled" V. P. Z. "Bled" se še enkrat zahvaljujem vsem za vse, kateri ste storili svojo dolžnost, a Tebi, dragi Johan, naj bude lahka tuja gruda! Ohraniti Te bomo v večnem spominu!

Frank Mele, tajnik.

Slovenci v Kanadi

VZAJEMNA PODPORA ZVEZA "BLEB"

VAM NUDI NAJBOLJSO GARANCIJO ZA ZAVAROVANJE PROTI NEZGODAM

JE EDINA SLOVENSKA KORPORACIJA TE VRSTE, KI JE PRIZNANA OD DRŽAVE V KANADI

Dolžnost vsakega Slovence in Slovenke, kateri hočejo dobro sebi in svojim, je, da nemudoma pristopijo v Zvezo.

ZVEZA PLAGUJE BOLNIŠKO PODPORO V RAZREDU A — \$1.25 DNEVNE PÓDPÓRE; V RAZREDU B PA \$12 TEDENSKO DVA GOTOVINE DO \$3000.00, TER JE IZPLAČALA IZ SVOJEGA OBSTOJA PREKO \$10.000.00 ZA RAZNE PÓDPÓRE IN OPERACIJE

Za vse podrobnejše informacije se obrnite na glavnega tajnika Zveze: FRANK GREBENC, 81 McKELVIE AVENUE, KIRKLAND LAKE, ONT., CANADA

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

GOSPOD IZ KONOPIŠTA

Napisał: I. WINDER.

78

Ko je Frano Ferdinand enega teh hrvatskih voditeljev vprašal, ali je vse hrvatsko prebivalstvo zvesto Avstriji, je dobil odgovor:

"Česarska visokost, Madžari hočejo avstrijsko domoljubje med hrvatskim prebivalstvom iztrebiti. Gospoda v Budimpešti sovraži Hrvate, ki ljubijo Avstrijo, in jih s silo zatira. Kdor je Avstriji zvest, je v očeh madžarskih mogotcev veleizdajnik."

Frano Ferdinand je trdil, da so Madžari tisti, ki povsod, kjerkoli grozi državi nevarnost, pospešujejo razdejavanje. Cesar da je storil usodno napako, ko je predal zveste Hrvate madžarski samovolji. Madžari da naganjajo Hrvate Srbom v razprostrte roke. Vse to je hotel Frano Ferdinand povedati cesarju.

V dolgih razgovorih s politiki dinastičnega mišljenja ter avstrijskim in hrvatskim upravnimi uradniki, ki so sovražili Madžare, je hotel poprej dognati, ali imajo njegov načrt federalizacije Avstroogrške za izvedljiv. V teh pogovorih se je izkazalo, da vsi nasprotniki Madžarov enodušno smatrajo dualizem, ki deli državo Habsburžanov v dve sovražni polovici, za rano, ki trajno šabi državo. Proti predalnosozni federalizaciji države so pa izražali pomisleke, ki jih je Frano Ferdinand zelo pazljivo poslušal. Pojavila se je nova beseda, ki naj bi odvrnila jugoslovansko nevarnost: trializem. Frano Ferdinand je skupaj z dinastično mislečimi Hrvati preručeval načrt o nadomestitvi dualizma s trializmom in o razdelitvi države v tri avtonomna območja v avstrijsko, ogrsko in jugoslovansko območje. Ta rešitev naj bi pripomogla avstrijskemu Jugoslovanstvu do rešitve izpod nasilniškega jarma Budimpešte in do samostojnosti, ki so jo terjali že od leta 1848, pa je niso bili nikoli dobili.

Trializem je bila zapeljiva misel. Frano Ferdinand je sicer še vedno menil, da mora njegov načrt habsburške zveze držav po vzoru severnoameriške Unije — vsak izmed narodov, ki žive v monarhiji, naj bi dobil, seveda v mejah, ki so jih določale skupne državne in dinastične potrebe, politično samoupravo in kulturno svobodo v okviru velikega federalizacijskega načrta — ostati končni cilj, a vendar se mu je zdela trialistična misel vredna preudarka.

Te misli nikakor ni hotel predložiti cesarju; velikih in globokih izpremenb ni kazalo priporočati starčku, ki mu je bilo že malone sedemdeset let. Frano Ferdinand je hotel za zdaj doseči samo odstranitev malomarnega dalmatinskega namestnika in nekaj drugih osebnih izpremenb ter zahtevati naj se jugoslovansko protiaustrijsko gibanje odločneje zatira.

Cesar je mirno poslušal prestolonaslednikovo poročilo in njegove želje, nato pa rekel, da enostransko gledanje na te zamotane stvari ni dobro; pridržati si je, da "v danem primeru uporabi prestolonaslednikove nasvete."

To je bilo vse, kar se je zgodilo. Dalmatinski namestnik, ki ga je bil Frano Ferdinand obdolžil nezanesljivosti, je ostal na svojem mestu. Vsi uradniki, ki je bil Frano Ferdinand predložil njih odstranitev, so ostali na svojih mestih. Uradnike, od katerih je bil dobil vse podatke, so pa prestavili v druge kronovine.

Cesar se je menda kesal, da je bil dovolil prestolonasledniku potovanje v Dalmačijo. V vsej državi so govorili o tem potovanju, o prestolonaslednikovi konferenci in o njegovi želji po udeleževanju. Ogrski listi so ga srdito napadali ter ga imenovali smrtnega sovražnika Madžarov. Goluchowski je predložil te časnike cesarju in izrazil skrb, da ne bi burna podjetnost "mladega gospoda" — ki je bil sicer že v svojem 36. letu — otežila vladanja. Cesar je potlašil ministra ter mu objavil, da v doglednem času ne bo več dajal prestolonasledniku političnih nalog.

Frano Ferdinand je bil trdno sklenil, da si ne da trajno zvezati rok. Sprejel je več osebnosti, ki se z dosedanjim obravnavanjem narodnostnih vprašanj niso strinjale, češ, da ne vodi nikamor. Hotel je zagreniti cesarjevim svetovalecem življenje in se odločno lotiti boje proti Madžarom, kakor tudi proti vsem strankam, skupinam in zvezam, ki jim ni zaupal.

Izvedbo tega načrta je preprečil dogodek v Bratislavi, ki je pomenil v prestolonaslednikovem življenju odločen preobrat. V zvezi mnogim političnim razgovorom, ki jim je posvečal po več ur na dan, se ni bil nehal vask teden dvakrat voziti k Zofiji v Bratislavo. Politični razgovori z možmi, ki so zapuili vanj, so ustrezali njegovi želji po dejanjih, niso pa sproščevali njegovega večno nemirnega duha, ker ni nikomur posev verjel. Srečen je bil samo tedaj, kadar so se upirale vanj nezne oči ljubljene prijateljice. Navadno je utegnil prebiti z njo na samem le po nekaj ukradenih minut. A teh minut, teh objemov v naglici je potreboval, brez njih mu ni bilo obstanke. V tem, ko je govoril z nadvojvodo Friderikom in nadvojvodinjo Izabelo ali igral tenisa s sicer ni lepo, a pametno Marijo Kristino, ki ga je v znamenju s tmačno vsevednimi, pikrimi pogledi, je prežal na skope trenutke samote z Zofijo, komaj čakaje, da bi našel v ljubičnem objemu tisto kratko omamo, tisto sproščanje, ki je osrečevalo telo in dušo ter mu delalo življenje znosno. Teško in mučno je bilo, z vednim obrazom odbijati žoge in skrivati svojo nestupnost, svojo razvnetost, ki je bila namenjena dvorni dami, pred partnerico, ki je s sumljivo ravnodušnostjo sprejemala njegovo raztreseno udvarjanje, med tem ko je on samo čakal, v katerem presledku med igro bo našel nespokojljivo priložnost, da se neopazno umakne z Zofijo v samoto. Vse neprijetnosti je jemal nase, njegovi občiski v Bratislavi so bili nenehano čakanje in prežanje na ugodni trenutek. Raztresen, upchan in vendar srečen je po vsakem obisku zapustil gostoljubno hišo.

V svoji raztrojenosti je pri enem teh obiskov ko se je v toaletni sobi preoblačil za odhod, pozabil žepno uro. Sluga jo je našel in jo takoj odnesel k nadvojvodinji Izabeli. Bila je zlata žepna ura brez verižice; k uri je bilo pritrjenih več obškov. Nadvojvodinja je hotela uro, ki sama po sebi ni bila znamenitost, zapreti v predal, a si je prej ogledala obesk, ki so zbudili njeno radovednost. V enem teh obškov je naša fotografija grofice Chotkove.

(Nadaljevanje prihodnjich.)

Vedno strašnejše orožje

(Nadaljevanje s 2. str.)

tudi praksa ne sme poznati. Pozna jo samo propaganda a propaganda je tudi vojno orožje. in sicer s to posebnostjo, da se poslužuje vsega, karkoli lahko služi njenemu namenu. Zopet bi lahko rekli, da je tudi propaganda novo orožje, čeprav so jo uporabljali že v prejšnji vojni.

Ljudje se vprašujejo, ali so bili vsi tisti opisi novih vrst orožja prejšnje čase le plod domišljije, na primer "smrtni žarki", zračni torpedi, z radijskimi valovi vodene ladje, letala, tanki, nevidni in še razni drugi itd. Ali res ne bo nobenega presenečenja, če že ne bodo uporabljali strupenih pištol? Predvsem je treba reči, da še vedno ni zanesljivo, če ne bodo uporabljali strupenih plinov in da nihče ne ve, če jih morda že nimajo pripravljanih. Nihče pa prav tako nič ne ve, kakšne vrste bo novo presenečenje v sedanjih vojni, kajti prav v tem je največja nevarnost novega orožja, da se pojavi čint boji nepričakovano. Ali morda biti vsako novo orožje res fantastično, ali niso lahko mnogo bolj učinkovita preprostejša orožja? Spomnite se se samo, kako so pred začetkom nemške ofenzive spomladaj ugibali vse mogoče! Nekateri so celo pričakovali neke vrste skrivnostne žarke in neki ameriški novinar je pisal o skrivnostnih oddajnih postajah, ki jih Nemci postavljajo vzdolž zahodne meje. Novo orožje je pa imelo prav zaradi tega učinkovitost res novega orožja, ker je bilo — staro: tanki.

S tem ni rečeno, da niso mogoča razna več ali manj skrivnostna orožja, ki so jih nekateri napovedovali že prejšnja leta. Znano je, da vojna industrija pozna na obeh straneh nesteto — če hočemo reči: tisoče — patentov, izpolnitev starega

orožja in povsem novih vrst orožja. Novo orožje je torej že pripravljeno. Zakaj ga torej ne uporabijo? Odgovor v resnici ni lahek. Vsaj verjetno pa je, da nihče ne tvega uporabe novega orožja, če ni povsem prepričan o njegovi odločilni vlogi za nadaljni razvoj vojne. Novo orožje mora biti namreč tako učinkovito, da preden ga bo začel uporabljati tudi sam.

Med vsemi napovedmi novih vojnih izumov se je domišljija najbolj razbobotila v zvezi z napovedna slovitega učenjaka Nikole Tesle, da je mogoče s posebnimi žarki — ki so jih imenovali smrtne — uničiti požgati ali razrušiti vse tam, kamorkoli bi jih naperili. Ti žarki nas spominjajo na Wellsov roman o marsovcih. Morda se še spominjate, kakšen poplah je zbudila v Ameriki neka radijska postaja, ki je oddajala najbolj dramatične odstavke iz te knjige. Američani, ki imajo mnogo smisla za stvarnost, so mislili, da gre za res. Tako so tudi ljudje po svetu marsikje mislili, ko so nekaj slišali in čitali o tako zvanih smrtnih žarkih. Nekateri pisali so pisali o smrtnih žarkih kakor povsem gotovi zadevi. Še bolj se je pa svet vznemiril zaradi napovedi Poljaka inž. Danikovskega, ki je razglašal, da je neke vrste moderni alhimist, ki zna izdelovati zlato in da je iznašel smrtne žarke. Ljudje so si to zapomnili, večina jih pa ni zvedela, da ima Poljak nekoliko prebujno domišljijo in da so njegovi izumi samo gradovi v oblakih. Zamisel je seveda silno zapeljiva: pomislite samo, kaj bi bilo, če bi imela katerakoli država v rokah smrtne žarke? Imela bi v rokah tudi ves svet. Toda, če bi že ne hotela izkoristiti svoje moči drugače, bi lahko vsaj postavila ob svojih mejah neviden, nepremagljiv zid, ki bi ga ne moglo prečeti nobeno letalo in tudi ne nobena granata.

Na svetu je vse mogoče — prej ali slej. Mogoči so tudi takozvani smrtni žarki in najbrž je hotel Tesla povedati samo to. Znano je, da je Tesla ne le eden največjih učenjakov, kar jih je kdaj živelo, temveč da je tudi pesnik, ki mu njegova domišljija pomaga gledati v bodočnost, kakršna je mogoča in kakršna v resnici bo. Tesla je tiste vrste izumitelj, ki pesni izume, in jih, čeprav so že popolni, ne daje patentirati, da se pozneje drugi ponašajo z njimi. Mirno torej lahko trdimo, da so takšni izumi ne le mogoči, temveč že celo čimtelji, ki je treba z njim računati. To se pravi, da je že čas za bojezen pred takšnimi izumi.

Ali veste, da je v vojni tudi čas orožje! Večasih celo najbolj dragoceno! Če se torej smrtni žarki in podobna strašna orožja mogoči, vendar ne moremo pričakovati, da bodo medtem, dokler ne bodo imeli novega orožja že v rokah zavrgli staro orožje ter čakati, kdaj bodo izumitelji končali svoje delo. Ko se vojna začne, se je treba vojskovanati; ko se plaz sproži, ne moremo več pričakovati, da se bo mirno zaustavilo in da mu lahko stopimo na pot. Medtem pa seveda delajo tudi izumitelji tehniki, kemiki itd. Morda nove orožje ne bo niti potrebno.

Kdor je že močnejši, ne čuti tako potrebo po močnejšem orožju. Slabejši pa, če že ni o-majana njegova morala, če še vedne računa s skritimi možnostmi mora seveda misliti predvsem, kako bi si oskrbel čim učinkovitejše orožje. Vendar bi bila najbolj preprosta rešitev, okrečiti se z isto vrsto orožja prav tako, kakor sovražnik, večja oborožitev, čeprav s starim orožjem, je tudi neke vrste novo orožje. Tudi sla-

bejši ne more čakati, da končajo delo njegovi izumitelji, za to se mora predvsem zanašati na to, kar ima.

Lahko pa računamo tudi z možnostjo, da ima slabejši že kakšno učinkovito novo orožje, ki bi ga celo krvavo potreboval, a ga vendar ne uporablja. Poloben primer je znan za eno vojskovo se državo. Gre za letalo brez posadke, ki bi lahko izvrstno služilo kot lovsko letalo. Vodijo ga s pomočjo ultra kratkih valov. Poizkusi so se izvrstno obnesli, a letala vendar ne uporabljajo. Zakaj? Tudi to je skrivnost tiste vrste, ki zakriva vse, kar je v zvezi z novimi skrivnostnimi vrstami orožja. Skušamo si jo sicer razložiti, vendar je vprašanje, ali je razlaga pravilna. Morda se lastniki tega orožja boje, da bi njihova skrivnost ne bila rezgodaj odkrita, to se pravi, da bi je nasprotnik ne izgubil. Ali je še vedno kakšna pomanjkljivost, ki se je pokazala šele po uspešnih poizkusih? Bodi kakorkoli, resnica je, da so mnoge nove vrste orožja že pripravljene a uporabljati jih niso začeli pač iz dovolj tehtnih razlogov. S tem ni rečeno, da jih sploh ne bodo uporabljali, ali, da se bo vojna prej končala, čeprav je treba računati tudi s to možnostjo.

STRAŠNO, STRAŠNO!

Kakršnjekoli poročilo pride iz stare domovine, je žalostno, grozno... Saj ni mogoče verjeti, da se more kaj takega dogajati med kulturnimi narodi! Pa je vendar res, kajti še tako cenzurirana pisma med vrstani marsikaj povedo.

Tako je Mr. Rudolf Weibel v Brooklynu prejel sporočilo iz Metlike, da je njegova 73 let stara mati na "prevozu" umrla, njegovega brata je "brnil" konj, da je umrl — ali je bil šivalski ali laški konj? pismo ne pove — za njegovo sestro pa ne vedo, kje je.

Tako se godi našim ljudem po nemiško in laško vlado.

Plača namesto počitnic

Razne jeklarske družbe so priporočile svojim delavcem, naj se odpovedo letošnjim počitnicam ter naj normalno nadaljujejo z delom, da vojna produkcija ne bo zaostala. Večina jeklarn obratuje v treh shtih po štiriindvajset ur na dan in po sedem dni na teden.

Naciji aretirajo Kubance

Iz Berlina poročajo, da je bilo v drželah, ki so jih Nemci zasekli, aretiranih večje število Kubancev. Bajje so zakrivila Nemčiji sovražna dejanja.

Važni ukrepi konvencije tipografske unije

V Vancouverju, B. C. se je vršila konvencija Mednarodne Tipografske unije, ki je uveljavila nekaj zelo značilnih sklepov.

Tako je bila na primer poročena resolucija, naj dobiva unjski član unjsko plačo tekom vsakega časa, ki ga je izgubil zaradi poškodbe, dobljene pri delu. Istotako je bil poražen predlog, naj bodo deležni starostnih (seniority) pravic tisti člani, ki se vrnejo po odsluženem vojaškem roku ali po zaposlenju pri vojnih projektih v tiskarne.

Nasprotniki predloga zatrjevali, da bi nastale velike zmede, ker je izredno težko natančno določiti, kaj je vojni projekt in kaj je vojna industrija. Tipografska unija mora biti izredno previdna in pozorna, kajti sliši se, da se bo več kanadskih časopisov združilo, vsled česar prej izguba dela precejšnjemu številu članstva.

Lepa knjiga je kulturna poslastica; odprimo ji vrata v naš domov, odprano ji srce... (Finškar)

ZIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, knjiži v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovstvu do današnjega dne. Knjiga je veru srečno našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerakoli naše zgodovinsko delo.

DED — Je ZEMLJO otrebil, zoral
OCE — Je je poseljal in gledal bujno njeno rast
SIN — Je zorel med težkim klasjem
VNUK — se je dvignil proti besu novega časa

13 POGAVLJ — 412 STRANI
V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poštnina plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRVAVIH POLJANAH

KNJIGARNA
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Edenov poziv

Angleški vnanji minister Anthony Eden je izjavil, da sta Anglija in Rusija obljubili Turčiji pomoč, če bi jo Nemci napadli. Istočasno je priporočal povečanje angleške in ameriške vojne produkcije, češ, da se bo vojna najbrž razširila po vsem svetu.

Vojne potrebščine nam bodo odple pot k zmagi, — je rekel. — Povečanje vojne produkcije je zato potrebno, ker moramo tudi Rusiji pomagati,

Minimalna plača v krojačnicah

Mezdourni administrator general Fleming je odredil, naj bo v izdelovalnicah ženskih in otroških oblek minimalna plača 40 centov na uro.

V tej industriji je zaposlenih nad 250 tisoč delavcev. Med njimi jih je bilo najmanj 60 tisoč, ki niso doslej zaslužili niti po štiresetih centov na uro. Največ takih delavnic je v New Yorku in okoliških mestih.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za mešiki zbor 30

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 30

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 30

Ferdo Juvanec—IZ MLADIH LET, moški zbori 30

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (meški in mešani) 30

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica; Oj, moj šocol je šov; Kam mi fantje, drev v vas pol-demo 30

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Sedaj, moj očka na konjčka dva; Dobiv sem plačence; Slovo; Je vplnila luč 30

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 30

Vasili Mirk in A. GROBING: Vetrice; Pe graditel 30

FERDO JUVADEC: Zjutraj 30

PETER JEREB: Pelin rola; VASILIJ MIRK: Podoknja 30

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 30

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOB. PAVČIČ: Potrkan ples 30

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 30

2. PO JEZERU KOLO 30

3. BARČICA MLADI KAPITANE 30

4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 30

5. TAM NA VETNI GREDI MARIBOR WALTZ 30

6. SPAVAL MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 30

7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 30

8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 30

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira. (Holmar) 30

Orišvske himne (Vodopivec) 30

Slovenski akordi, 22 mešanik in moških zborov (Karl Adamič) 30

Trije mešani zbori (Glasbena Metica) 30

V pepelnici noči, banjska za solo, zbor in orkester. (Sattner) 30

Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 30

Dve pesmi. (Prelovec) za moški zbor in solo 30

Naši himni, sveglasno 30

Gorski odmevi. (Laharar), II. svezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE

NA GORENJSKEM JE FLETNO, podporni slovenskih narodnih pesmi za tamburice, složil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 75

Bam sel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:

Poduk za citre. — 4 svezki — (Kodeljki) 2

ZA KLAVIR:

Bari pridejo. — Korafuta — 30

Slovenske narodne pesmi, Janko Žirovnik

I. svezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.35

II. svezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1.00

FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj 50

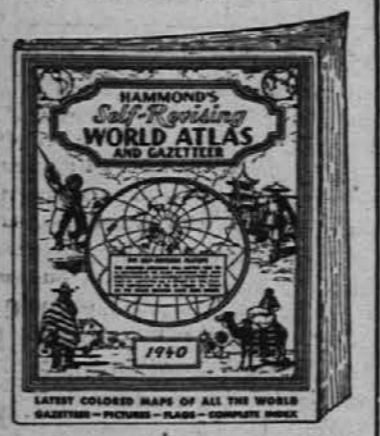
Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

IMATE ZE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu državljanu dnevni vestni potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!



Velikost .93 x 1434 inčev
48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže celi svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MEJE, NEMČILO IN RUSIJO
ITALIJSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA PINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete t. indijateljstvu zemljevida. Nam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojskovo-štih se držav, kakor bodo preme- njene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.